

Številka: 00104-418/2017/5

Datum: 21. 9. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Anje Bah Žibert v zvezi s financiranjem nevladnih organizacij

Poslanka Anja Bah Žibert je v zvezi s transparentnostjo financiranja nevladnih organizacij na Vlado Republike Slovenije naslovila tri vprašanja.

Odgovori Vlade Republike Slovenije:

- 1. Ali lahko državljanke in državljani dostopajo do transparentnih informacij o tem, koliko javnofinančnih sredstev prejme posamezna NVO oziroma ali je vlada Mira Cerarja realizirala obljubo nekdanjega ministra Mramorja? Če da, kje je mogoče najti te podatke?**

Na spletni strani <https://erar.si/> je na voljo aplikacija za prikaz porabe javnega denarja v Republiki Sloveniji, ki jo je vzpostavila Komisija za preprečevanje korupcije. Prek omenjene aplikacije je vsem državljanom omogočen dostop do transparentnih informacij o prejemnikih javnofinančnih sredstev, tudi NVO. Za vsako nevladno organizacijo (društvo, zasebni zavod ali ustanovo) je moč preveriti, koliko javnofinančnih sredstev je posamezna organizacija prejela od leta 2003 do danes prek javnih razpisov in drugih mehanizmov.

Vse nevladne organizacije so zavezane k oddaji letnih poročil Agenciji za javnopravne evidence in storitve (AJPES). Pri oddaji letnih poročil morajo upoštevati določila Slovenskih računovodskih standardov (2016), še posebej SRS 34 – Računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava. Točka 34.5 SRS med drugim določa, da morajo nepridobitne organizacije v pojasnilih k računovodskim izkazom posebej razkriti:

- v okviru prihodkov za opravljanje dejavnosti negospodarskih javnih služb posebej prihodke sredstev iz proračuna in posebej druge prihodke
- prejeta in porabljena namenska sredstva po namenih ter znotraj teh sredstev posebej prejeta in porabljena sredstva.

Na AJPES portalu so javno objavljena letna poročila društev, ki vključujejo tudi bilanco stanja in izkaz prihodkov in odhodkov. Za zasebne zavode in ustanove je podatke možno pridobiti na zahtevo in proti nadomestilu.

K dodatni transparentnosti prispeva tudi Zakon o dostopu informacij javnega značaja (ZDIJZ-E), ki na novo določa, da je vsak organ dolžan na spletu objaviti dokumentacijo na področju javnih naročil ter javnih razpisov za dodelitev sredstev, subvencij, posojil in drugih oblik sofinanciranj iz državnega ali občinskih proračunov. Na ta način se povečuje transparentnost in spremljanje porabe javnih sredstev.

Z namenom realizacije navedene spremembe iz ZDIJZ-E Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. [24/16](#)) v 10. členu na novo določa, da mora organ v svetovni splet posredovati dokumentacijo o najmanj naslednjih javno dostopnih informacijah javnega značaja v zvezi s postopki javnih razpisov, ki jih vodi:

1. javni razpis in razpisno dokumentacijo;
2. člane komisij za izvedbo postopkov javnih razpisov;
3. prejemnike in višino prejetih sredstev;
4. zaključno poročilo ali povzetek o poteku in rezultatih porabljenih sredstev.

Namen določbe je po eni strani zagotoviti da NVO-ji lažje pridejo do informacij o razpisih, po drugi strani pa lahko javnost transparentno spremlja porabo finančnih sredstev na podlagi izvedenih razpisov.

- 2. Ali gre pri javnofinančnih sredstvih, ki jih prejmejo NVO, za sredstva, ki prihajajo neposredno iz državnega proračuna, ali gre tudi za evropska sredstva, ki jih NVO prejmejo preko evropskih razpisov, ki jih v Sloveniji razpišejo posamezna ministrstva.**

Podatki o javnofinančnih sredstvih na Erar-ju vsebujejo tako sredstva iz integralnega (državnega) proračuna kot tudi sredstva EU skladov, ki jih razpišejo posamezna ministrstva. Naj dodamo, da je pri sredstvih EU skladov tudi določen delež lastne udeležbe (15-20 %), ki ga prispeva Republika Slovenija. Tudi to lahko državljani ažurno preverjajo na <https://erar.si/> tako, da po izboru posamezne NVO izberemo konkretnega plačnika in dobimo izpis datuma, namena, podkonta, postavke, računa (TRR) in zneska posamezne transakcije. Pri transakcijah pod 2.000 EUR je prikazan le datum in znesek.

- 3. Če ne, ali lahko državljanke ali državljani dostopajo do transparentnih informacij o tem, koliko evropskih sredstev prejme posamezna NVO?**

Kot je razvidno iz zgornjega odgovora je dostop do omenjenih podatkov možen v Erar-ju. Prav tako je seznam vseh prejemnikov in višine dodeljenih sredstev dostopen na spletni strani Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (<http://www.eu-skladi.si/sl/seznam-projektov>), kjer je na voljo pregled za preteklo finančno perspektivo 2007-2013 kot tudi za aktualno.

Evropska sredstva sicer niso samo sredstva EU skladov, ki jih razpišejo ministrstva v Republiki Sloveniji, temveč tudi sredstva, ki jih nevladne organizacije dobijo neposredno od Evropske komisije. Le-ta so dostopna prek spletne strani Evropske komisije: http://ec.europa.eu/budget/fts/index_en.htm, ki vsebuje podatke od leta 2007 do 2016.